

Rovnost žen a mužů v české veřejné správě (na místní úrovni)

Eva Hejzlarová, veřejná a sociální politika FSV UK Praha

Ve své diplomové práci se autorka vydává na cestu v českém kontextu relativně novou a zatím jen velmi málo prozkoumanou oblastí rovnosti žen a mužů. V České republice se navíc stále jedná o téma velmi kontroverzní. Pro samotnou práci je možné se k těmto úskalím postavit dvojím způsobem: (a) jako výrazně limitující faktory (nedostatek odborných studií, relevantních statistik atd.), které podvazují i předpokládané výstupy a použitelnost celé práce, nebo naopak (b) jako velkou výzvu a příležitost k proniknutí do zatím neprobádané oblasti a představit mnoho nových poznatků. Autorka se zcela jednoznačně rozhodla pro druhý přístup. Sama připravila a uskutečnila vlastní výzkum a získala tím jedinečnou informační bázi pro formulaci závěrů. Zároveň si ale byla velmi dobře vědoma všech existujících limitů a úskalí. A bylo možná právě uvědomění si neprozkoumaného terénu (rovnost mužů a žen na místní úrovni), které autorku někdy až příliš svazovalo a nedovolilo jí více se zaměřit na návrh politiky.

Na téměř 80 stranách textu se autorka postupně zabývá teoretickými přístupy včetně definice pojmů, metodologií, institucionálním rámcem zajištění rovnosti žen a mužů na trhu práce v ČR, rovností žen a mužů ve veřejné správě, ale zejména vlastní případovou studií realizovanou na vybraném Krajském úřadě. Celou práci uzavírá náčrt možných řešení.

Diplomová práce je bezesporu neocenitelným příspěvkem nejen pro obecnou diskusi o rovnosti mužů a žen v České republice, ale je velmi cenným zdrojem pro návrh a implementaci změn v české veřejné správě a inspirací pro mnohé další oblasti.

Přes nesporný přínos diplomové práce si dovoluji upozornit na několik nedostatků či možností zlepšení:

- První obecná poznámka směřuje k řazení jednotlivých kapitol v úvodní části práce. O cílech a pracovních hypotézách hovoří v úvodních kapitolách (část je již v úvodu a dále pak v kapitole č.2.Teorie). Celé práci by ale zajisté slušela samostatná kapitola, která by zcela jasně prezentovala záměr a cíle práce.
- Jako méně šťastné se mi jeví i zařazení kapitoly Metodologie, která je trochu neuměle vložena mezi kapitoly 3. a 5. Obecně by si použité metody zasloužily jistě většího popisu. Navíc v kapitole č.4. Metodologie se autorka zmiňuje o projektech (Prolomit vlny-zrovnoprávnění mužů a žen na trhu práce, výstupy kurzu Metody analýzy politiky), ze kterých vychází v následujících kapitolách (zejména kap. 8 a 9) a na kterých se sama podílela. V těchto kapitolách pak ale o předmětných projektech již nehovoří. Rozhodně si širší souvislosti přípravy případové studie (a vlastního výzkumu) zaslouhují podrobnějšího vysvětlení. Z textu je zřejmé, že autorka se dané problematice soustavně a intenzivně věnuje a to možná i ve svém profesním životě (mimo vlastní studium). Rozhodně by nebylo na škodu, kdyby autorka svůj zájem o dané téma podložila i fakty nebo již realizovanými projekty či výzkumy.
- s ohledem na zkoumaný problém „Rovnost žen a mužů v české veřejné správě“ se autorka velmi nevyváženě zabývá samotným tématem české veřejné správy. Ačkoliv v úvodu otevřeně deklaruje, že téma systému veřejné správy (a dále téma byrokracie) bude v celé práci upozaděno, je z dalšího textu zřejmé, že malý exkurz do systému veřejné správy v ČR by práci je prospěl. Jak lze pak vysvětlit např. tvrzení, že pojmem veřejná správa na místní úrovni autorka rozumí pouze orgány samosprávy. Vždyť ve své případové studii se zabývá celým Krajským úřadem. Krajský úřad přitom není ani výlučným orgánem samosprávním (Krajský úřad plní celou řadu úkolů státní správy) a už vůbec ne orgánem na místní

úrovni. Z textu pak není jasné, zda autorka tyto odlišnosti nevidí, nebo zda si je uvědomuje a pouze na ně v textu neupozorňuje.

- Při návrhu, resp. náčrtu možných řešení se autorka zamýšlí nad celou řadou pozitivních opatření, která by celé téma výrazně posunuly vpřed (pozn. již samotný návrh opatření k důkladnému zmapování situace je sám o sobě velmi potřebný a nezbytný před jakýmkoliv návrhem politiky). Autorka se přitom hlavně zaměřuje na prosazení rovnosti žen a mužů do současného systému veřejné správy a vůbec se nezabývá případnými změnami institucí veřejné správy jako takové.
- Z formálního hlediska je práce psána čtivou formou. Velmi vhodná jsou proložení vybraných částí textu a shrnující zarámované texty na konci kapitol. Větší srozumitelnosti textu by ale jistě prospěly kratší souvětí. Některá komplikovaná souvětí (celkem na 8 řádcích) je třeba číst opakovaně pro pochopení smyslu.

Přes veškeré výše uvedené připomínky je diplomová práce Evy Hejzlarové vynikající inspirací pro další diskuse o tématu rovnosti žen a mužů v ČR. Předpokládám, že v diskusi k obhajobě diplomové práce bude diplomantka reagovat na výše uvedené připomínky.

Diplomovou práci rozhodně doporučuji k obhajobě a s ohledem na její výsledek navrhuji
hodnocení **výborně až velmi dobře.**

V Praze dne 20.6. 2007

PhDr. Ing. Pavel Mička